BLOGI

Blogi: Kiinan valuuttakurssien uudistuksella monta tavoitetta

14.8.2015 – Kiinan talous

KIRJOITTAJA
Iikka Korhonen
Tutkimuspäällikkö

Kiinan keskuspankki ilmoitti tiistaina 11.8., että sen asettama viitearvo juanin kurssille dollaria vastaan devalvoidaan 1,9 prosenttia. Tämä oli juanin suurin päivämuutos kymmeneen vuoteen. Kiinan valuuttamarkkinoilla keskuspankki ilmoittaa aamulla viitearvon, ja kauppaa voidaan käydään putkessa, joka on kaksi prosenttia viitearvon ylä- ja alapuolella. Tiistaina siis koko valuuttaputki siirtyi. Kaupankäynnin päätteeksi ilmoitetaan vielä juanin markkinakurssi, joka on vuoden 2014 loppupuolelta lähtien ollut valuuttaputken heikommalla puolella (kuvio 1).

Kuvio 1

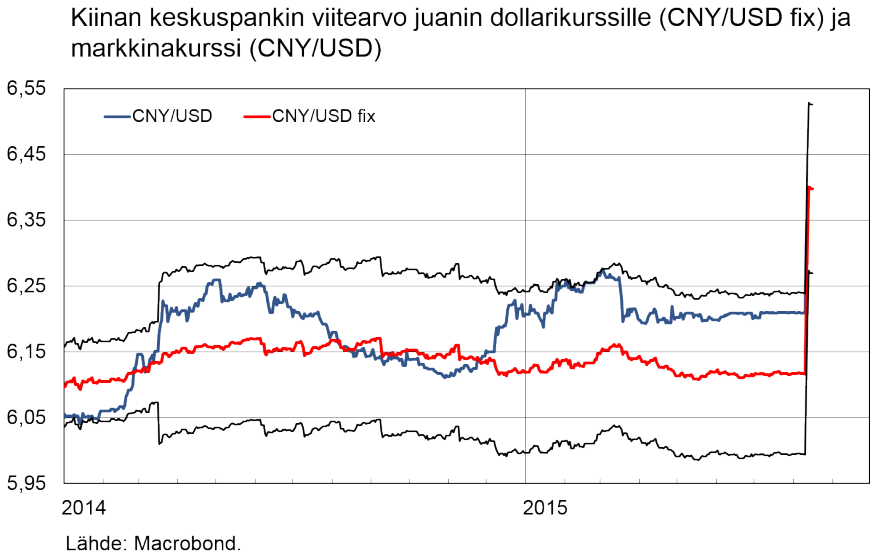

Monissa kommenteissa on lähdetty siitä, että Kiinan keskuspankki pyrkii valuuttaa heikentämällä vauhdittamaan maan talouskasvua, koska heinäkuun vientiluvut olivat niin heikot (viennin arvo väheni yli kahdeksan prosenttia vuoden takaisesta). Vaikka tämä on saattanut olla yksi argumentti hieman heikomman valuutan puolesta, Kiinan viranomaiset tasapainottelevat tällä hetkellä useiden eri tavoitteiden välillä, ja nyt tehty valuuttakurssiuudistus liittyy niistä moniin.

On tärkeää huomata, että Kiinan keskuspankki siirtyi tiistaina myös järjestelmään, jossa sen viitearvo määräytyy edellisen päivän tehtyjen valuuttakauppojen perusteella. Tämä on merkittävä muutos, koska se merkitsee Kiinan valuutan ulkoisen arvon määräytyvän selvästi enemmän markkinoilla. Esimerkiksi keskiviikkona 12.8. keskuspankin viitearvo heikkenikin edelleen, koska tiistaina kauppaa käytiin edelleen valuuttaputken heikommalla puolella. Torstaina viitearvon heikkenemisvauhti hidastui, ja perjantaina viitearvo taas hieman vahvistui. Torstaisessa lehdistötilaisuudessa Kiinan keskuspankki tähdensi, että tarkoitus ei ole heikentää valuutan arvoa entisestään.

Sekä Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) että Yhdysvaltain valtiovarainministeriö ovat kehuneet uudistusta tästä syystä. Jos valuuttakurssin ulkoinen arvo määräytyy aidosti markkinoilla, on syytöksillä arvon manipuloinnista vähemmän pohjaa. Lisäksi on huomattava, että enemmän markkinoiden toimintaan perustuva valuuttakurssin määräytyminen helpottaa juanin ottamista IMF:n Special Drawing Right -korivaluuttaan. (SDR koostuu tällä hetkellä Yhdysvaltain dollarista, eurosta, jenistä ja Ison-Britannian punnasta.)

Kiinan valuuttakurssin määräytymisen asteittainen muuttaminen on osa jo pitkään jatkunutta rahoitusmarkkinoiden ja pääomaliikkeiden vapauttamista. Tavoitteena on mm. tehokkaampi rahoituksen välittyminen Kiinan sisällä. Jos valuuttakurssin muutokset ovat nyt aiempaa vaikeammin ennustettavia, täytyy sijoittajien entistä tarkemmin harkita, siirtävätkö he rahojaan Kiinasta pois tai takaisin Kiinaan. Samalla Kiinan rahapolitiikan mitoitus tulee helpommaksi, kun keskuspankki voi korkopolitiikassaan keskittyä enemmän Kiinan talouden tilanteeseen. Aiemmassa tilanteessa suhteellisen tiukka kytkös Yhdysvaltain dollariin rajoitti Kiinan mahdollisuuksia koronmuutoksiin.

Onko Kiinan talous sitten niin suurissa ongelmissa, että vientiä pitäisi vauhdittaa valuuttakurssin muutoksilla? Itse asiassa Kiinan vaihtotaseen ylijäämä on taas kasvamassa mm. raaka-aineiden hintojen laskun takia. Kiinan sisällä esimerkiksi vähittäismyynnin volyymi nousi heinäkuussa 10,5 % vuoden takaisesta, kun taas teollisuustuotanto nousi ”vain” kuusi prosenttia. Investointien osuus bruttokansantuotteesta alkoi supistua jo viime vuonna. Ennustamme Kiinan bruttokansantuotteen kasvavan tänä vuonna 7 %, ja ensi vuonna kasvu olisi 6 %. Kiinan talouskasvu siis hidastuu, ja kasvu perustuu aiempaa enemmän kotimaiselle kulutukselle. Tämä on ollut täysin odotettavissa, ja myös Kiinan omien viranomaisten ilmoittama tavoite.

Kiinan reaalinen valuuttakurssi on vahvistunut vuodessa yli kymmenen prosenttia, vaikka kurssi Yhdysvaltain dollariin nähden on ollut varsin vakaa (kuvio 2). Esimerkiksi euroon nähden juan on vahvistunut vuodessa noin 14 prosenttia. On hyvä muistaa, että näihin hieman pidemmän ajan muutoksiin verrattuna tämän viikon valuuttakurssiheilunta on ollut vielä varsin pientä.

Kuvio 2

Juanin dollarikurssi sekä Kiinan kauppapainotettu valuuttaindeksi, reaalinen (REER) ja nimellinen (NEER)

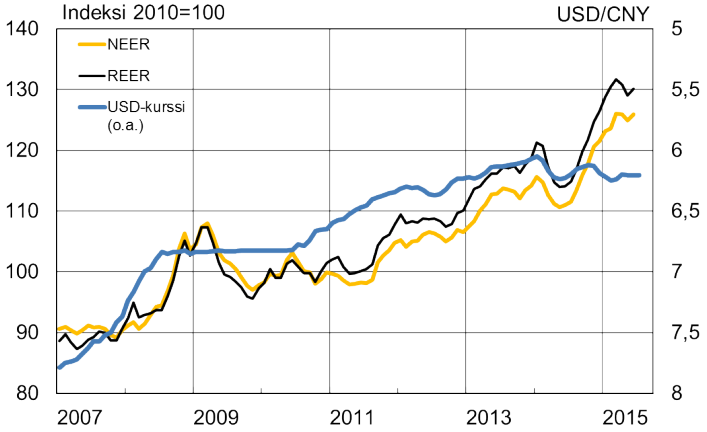

Lähteet: BIS, Bloomberg.

Avainsanat

Kiina, valuutat, BOFIT